

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr.....
NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej
i Ogólnej Domesticus Sp.P. w Białymstoku
z dnia.....

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
NZOZ LEKARZY SPECJALISTÓW MEDYCYNY RODZINNEJ
I OGÓLNEJ DOMESTICUS SP.P. W BIAŁYMSTOKU**

{wersja zupełna}

Podstawy prawne:

- 1.** Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
(Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606 ze zm.)
- 2.** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. (Dz. U. 2023 poz. 1870 ze zm.)
- 3.** Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw. (Dz.U.2023 poz.1606 ze zm.)
- 4.** Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 ze zm.)
- 5.** Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych. (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.)
- 6.** Konwencja o prawach dziecka. (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526 ze zm.)
- 7.** Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz.1169 ze zm.)

Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz niektórych innych ustaw określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczną ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku” przyjęto następujące założenia:

1. w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku nie są zatrudniane i nie jest podejmowana współpraca z osobami mogącymi zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
2. wszyscy pracownicy oraz pozostałe osoby z którymi NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku podejmuje współpracę potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest osobą krzywdzoną; podejmowane postępowanie nie może naruszać praw małoletniego.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami krzywdzenia oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska. „Standardy Ochrony Małoletnich w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku” dotyczą wszystkich pracowników oraz pozostałe osoby z którymi NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku podejmuje współpracę, w szczególności w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych, wynikających z przyjętego regulaminu organizacyjnego podmiotu leczniczego NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku.

Ilekoć w dokumencie jest mowa o:

Praktyce – należy przez to rozumieć NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Storczykowa 5, 15-644 Białystok.

Kierowniku – należy przez to rozumieć osoby kierujące pracami przychodni, które zostały wskazane w regulaminie organizacyjnym NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku.

Personelu – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku, a także osoby wykonujące świadczenia zdrowotne na rzecz NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku na podstawie umów cywilnoprawnych.

Małoletnim – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18. roku życia.

Rodzicu małoletniego – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.

Zgodzie rodzica małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego/opiekunów prawnych/faktycznych/rodzica zastępczego.

Krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – należy przez to rozumieć wyznaczoną przez NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej

i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku osobę sprawującą nadzór nad realizacją Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku.

Standardzie – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku.

Zespole Interdyscyplinarnym – należy przez to rozumieć zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Białegostoku bądź inny – właściwy ze względu na miejsce zamieszkiwania małoletniego.

Grupie diagnostyczno-pomocowej – należy przez to rozumieć grupę diagnostyczną pomocową powołaną przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy

domowej na terenie Białegostoku, bądź inny – właściwy ze względu na miejsce zamieszkiwania małoletniego.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Preambuła

Zasadą obowiązującą personel w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku, jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności małoletniego i poszanowanie jego praw. Każdy członek personelu w NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój małoletnich i przestrzegać zarządzeń oraz procedur określonych w niniejszym dokumencie. Personel NZOZ Lekarzy Specjalistów Medycyny Rodzinnej i Ogólnej Domesticus Sp. P. w Białymstoku, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych podmiotu oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

**Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Praktyki,
a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.**

§ 1

Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu Praktyki w odniesieniu do wszystkich czynności jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Personel Praktyki traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Personel Praktyki działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Praktyki oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze oraz w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują cały personel Praktyki.

§ 2

1. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji własnego zachowania.

§ 3

Zasady komunikacji

1. Zasady komunikacji z małoletnim:
 - a) w komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwość i szacunek;
 - b) słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji;
 - c) nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego; nie wolno krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.

§ 4

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich; obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
2. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Praktyki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców.
4. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletniego.
5. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznej lub seksualnej, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletniemu treści erotycznych i pornograficznych.
6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności; jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej, jak to możliwe.
7. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami są kanały służbowe.
8. Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu – jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając jego o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie).
9. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
10. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzystoity lub niestosowny.
11. Szczególną ostrożność należy zachować wobec małoletniego, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążył

12. do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi.
13. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
14. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, należy unika
15. innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z małoletnim.
16. Przy podejmowaniu kontaktu z małoletnim z niepełnosprawnością uwzględnia się w sposób szczególny tę kwestię.

Rozdział II

Zasady i procedury podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 5

1. Personel Praktyki zwraca szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U.2024, poz.17, ze zm.) w następujących regulacjach:

Art. 197. [Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej];

Art. 198. [Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności];

Art. 199.[Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia];

Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego];

Art. 200a. [Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego];

Art. 200b. [Propagowanie pedofilii];

Art. 202. [Publiczne prezentowanie treści pornograficznych];

Art. 203. [Zmuszenie do uprawiania prostytucji];

Art. 204. § 3. [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo].

2. Uwagę personelu Praktyki powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania/sytuacje:

- małeletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
- podawane przez małeletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. małeletni często je zmienia;
- małeletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- małeletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- małeletni boi się rodzica lub opiekuna;
- małeletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
- małeletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- małeletni moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małeletniego;
- siniaki okularowe, sińce liczne, często symetryczne, w różnej fazie gojenia;
- widoczne okrągłe punktowe poparzenia;
- urazy nosa, złamania, krwiaki (zropiałe) przegrody nosa;
- wielokrotne „przypadkowe” zatrucia, niewyjaśnione nieżyty żołądkowo jelitowe;
- odmrożenia;
- słaby przyrost masy ciała, niedożywienie.
- nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. małeletni jest nadmiernie rozbudzony, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarne go słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną);
- przejawy zachowań seksualnych u małeletnich przed okresem dojrzewania, np. zachowania odtwórcze, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykanie lub proszenie o dotykanie okolic narządów płciowych;
- rodzic małeletniego nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje niespójne, nieadekwatne, zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu;

- rodzic małoletniego ma negatywne lub wrogie nastawienie wobec małoletniego, jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na płacz, wykorzystuje małoletniego do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej np. stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej.

§ 6

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego

1. W przypadku powzięcia przez Personel Praktyki podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, wyżej wymienieni mają obowiązek przekazania uzyskanej informacji Kierownikowi (załącznik nr 1).
2. Jeśli podczas wykonywania czynności służbowych personel Praktyki, mający uprawnienia do wszczęcia „Procedury Niebieskie Karty” powożmie uzasadnione przypuszczenie krzywdzenia małoletniego, rozpatruje objęcie środowiska domowego małoletniego wyżej wymienioną procedurą, a dalszy tok działań realizowany jest zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
3. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel Praktyki ma obowiązek wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, rozważyć inną formę pomocy przedmedycznej, socjalnej, zapewniając bezpieczeństwo małoletniemu w ramach posiadanych kompetencji i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów prawa.
4. Mając uzasadnione podejrzenie, że małoletni odbywający wizytę w Praktyce jest krzywdzony, należy niezwłocznie zawiadomić policję, dzwoniąc pod numer 112, opisując okoliczności zdarzenia. W zależności od dynamiki sytuacji i okoliczności, telefon wykonuje osoba, która jest bezpośrednim świadkiem zdarzenia. Zawiadamiający jednocześnie o zdarzeniu informuje Kierownika.
5. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia małoletniego występuje wtedy, gdy:
 - a. małoletni ujawnił personelowi Praktyki fakt krzywdzenia;
 - b. personel Praktyki zaobserwował krzywdzenie małoletniego;
 - c. małoletni ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie.

6. W tej sytuacji należy uniemożliwić małoletniemu oraz osobie podejrzewaną o krzywdzenie małoletniego oddalenie się z obiektu.
7. W uzasadnionych przypadkach można dokonać obywatelskiego zatrzymania osoby podejrzewaną o krzywdzenie.
8. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo małoletniego. Małoletni powinien przebywać pod opieką personelu Praktyki do czasu przyjazdu policji.
9. Po odbiorze małoletniego przez policję należy zabezpieczyć materiał np. z monitoringu oraz inne istotne dowody (np. dokumenty) dotyczące zdarzenia i na wniosek służb przekazać ich kopię listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
10. Personel Praktyki opracowuje plan pomocy małoletniemu. Plan pomocy zawiera przede wszystkim:
 - a) działania podjęte przez personel Praktyki w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa;
 - b) formy pomocy małoletniemu, które zostały zapewnione przez personel Praktyki oraz przy współpracy z innymi instytucjami;
 - c) skierowanie małoletniego do innych podmiotów, działających na rzecz wsparcia małoletnich krzywdzonych, jeśli zaistnieje taka potrzeba.
11. Plan pomocy jest przedstawiany w miarę możliwości rodzicom małoletniego z zaleceniem współpracy przy jego realizacji – jeśli istnieje taka możliwość.
12. Plan pomocy uwzględnia sytuację małoletnich z niepełnosprawnościami.

§ 7

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez personel Praktyki

1. Osoba, która uzyskała informację, że małoletni jest krzywdzony przez personel Praktyki, ma obowiązek jej przekazania do Kierownika , a na jego prośbę sporządzić notatkę służbową.
2. Kierownik organizuje spotkanie z personelem Praktyki, informuje ich o podejrzeniu.

3. W trakcie rozmowy Kierownik odwołuje się do wspólnego celu, jakim jest dobro małoletniego, dokonuje opisu problemu i szkód jakie ponosi małoletni – przedstawia ocenę sytuacji.

4. Spotkanie ma na celu omówienie sytuacji małoletniego i zasadności podejrzeń oraz wypracowanie sposobu postępowania w tym konkretnym przypadku. Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej (załącznik nr 2).

5. W przypadku stwierdzenia niezasadności podejrzenia krzywdzenia małoletniego

Kierownik stwierdza ten fakt w notatce służbowej o której mowa w § 7 ust. 4.

6. W przypadku zasadności podejrzeń co do krzywdzenia małoletniego przez personel Praktyki, Kierownik informuje o zdarzeniu rodziców małoletniego (jeśli istnieje taka możliwość/rodzice nie byli wcześniej poinformowani o zdarzeniu) oraz odpowiednie instytucje zgodnie z odrębnymi przepisami prawa.

7. W przypadku zasadności podejrzeń co do krzywdzenia małoletniego przez personel Praktyki, specjaliści pracujący w ramach Praktyki opracowują plan pomocy małoletniemu. Plan pomocy zawiera przede wszystkim:

- a) działania podjęte przez personel Praktyki w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa;
- b) formy pomocy małoletniemu, które zostały zapewnione przez personel Praktyki oraz przy współpracy z innymi instytucjami;
- c) skierowanie małoletniego do innych podmiotów, działających na rzecz wsparcia małoletnich krzywdzonych, jeśli zaistnieje taka potrzeba.

8. Plan pomocy jest przedstawiany rodzicom małoletniego z zaleceniem współpracy przy jego realizacji – jeśli istnieje taka możliwość (załącznik nr 2).

9. Plan pomocy uwzględnia sytuację małoletnich z niepełnosprawnościami oraz z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

10. Wobec personelu Praktyki w stosunku, do którego zachodzi zasadność podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego podejmuje się kroki zgodne

z Kodeksem Pracy oraz innymi przepisami prawa.

11. Wszyscy członkowie personelu Praktyki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzieli informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych

informacji w tajemnicy, włączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział III

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

§ 8

Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego

1. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w § 5 ust. 1:
 - a) Kierownik składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 37 ze zm.) (załącznik nr 3);
 - b) Kierownik podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Praktyki.
2. Jeżeli dobro małoletniego jest zagrożone Kierownik zawiadamia Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich. Opisu zdarzenia uzasadniającego wszczęcie postępowania z urzędu dokonuje personel Praktyki bezpośrednio pracujący z małoletnim. (załącznik nr 4).
3. W sytuacji złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego bądź zawiadomienia sądu opiekuńczego informuje się równolegle o tym fakcie rodziców małoletniego (jeśli istnieje taka możliwość).
4. Kierownik, personel Praktyki podejmując decyzję dotyczącą złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego bądź zawiadomienia Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich, kierują się przede wszystkim dobrem małoletniego.

§ 9

Wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” odbywa się w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta". (Dz.U.2023 poz. 1870).
2. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.
3. Formularz, o którym mowa w ust. 2, wypełniają osoby będące przedstawicielami podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 11–11d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej(Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606 ze zm.)
4. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej.
5. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
6. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.) lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
7. Działania z udziałem małoletnich osób doznających przemocy domowej przeprowadza się, w miarę możliwości, w obecności psychologa.
8. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.) lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
9. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu

interdyscyplinarnego. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.

Rozdział IV

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 10

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w ramach Praktyki podlegają przeglądowi co najmniej raz na dwa lata, w terminie ustalonym przez Kierownika, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji aktów prawnych, mających wpływ na kształt przyjętych standardów oraz procedur. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować (załącznik nr 5).
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ramach Praktyki, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ramach Praktyki dokonuje Kierownik.
4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w § 10 ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w § 10 ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.
5. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ramach Praktyki, dokonuje osoba uprawniona do kierowania Praktyką. W przypadku aktualizacji standardów, przygotowany projekt jest przyjmowany w drodze zarządzenia.

Rozdział V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

§ 11

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem, udzielaniem porad psychologicznych, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi Kierownik uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Rekrutacja personelu w ramach Praktyki odbywa się z uwzględnieniem art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
3. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu Praktyki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest Kierownik. Kierownik może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu Praktyki do stosowania standardów ochrony małoletnich. (załącznik nr 6)
4. Osoba upoważniona, o której mowa w § 11 ust. 3, musi legitymować się doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń dla personelu Praktyki, obejmujących następujące zagadnienia:
 - a) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
 - b) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich;
 - c) odpowiedzialność prawna personelu Praktyki, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich.
5. Osoba, o której mowa w § 11 ust. 3, zapoznaje personel ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego członka personelu oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w ramach Praktyki. (załącznik nr 7)

6. Personel podejmujący współpracę w ramach Praktyki zapoznaje się ze standardami w pierwszym tygodniu swoich obowiązków i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w § 11 ust. 5.
7. Osoba, o której mowa w § 11 ust. 3 jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.

Rozdział VI

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

§ 12

Zasady i sposób udostępniania standardów – rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Praktyki: www.domesticus.com.pl
2. Na życzenie rodziców małoletnich standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej. Dokument w formie papierowej znajduje się w rejestracji Praktyki i jest dostępny w godzinach pracy Praktyki.
3. Obowiązkiem rodziców małoletnich jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

§ 13

Zasady i sposób udostępniania standardów – małoletni

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Praktyki: www.domesticus.com.pl
2. Kierownik wywiesza w widocznym miejscu w budynku Praktyki standardy ochrony małoletnich, w wersji pełnej oraz skróconej. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich.
3. Wersja skrócona standardów ochrony małoletnich dodatkowo przedstawiona jest w formie graficznej.

Rozdział VII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 14

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego personel Praktyki posiada wiedzę, zostaje odnotowany w ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu. (załącznik nr 8)
2. Ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi.
3. Każdorazowy wpis do ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i ewentualnej aktualizacji standardów ochrony małoletnich.

Rozdział VIII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 15

1. W ramach działalności Praktyki, małoletnim nie udostępnia się urządzeń z dostępem do sieci Internet.

NOTATKA SŁUŻBOWA

dotyczy: powzięcia przez personel Praktyki informacji,
że małoletni jest krzywdzony

Imię oraz nazwisko małoletniego:	
Osoba zawiadamiająca:	
Data powzięcia informacji:	

OPIS ZDARZENIA ORAZ PODJĘTE DZIAŁANIA POMOCOWE

podpis osoby zgłaszającej

data i podpis Kierownika

Załącznik nr 2

NOTATKA SŁUŻBOWA

dotyczy: powzięcia informacji, że małoletni jest krzywdzony przez personel Praktyki

Imię oraz nazwisko małoletniego:	
Osoba zawiadamiająca:	
Data powzięcia informacji:	

OPIS ZDARZENIA ORAZ PODJĘTE DZIAŁANIA POMOCOWE

podpis osoby zgłaszającej

data i podpis Kierownika

Załącznik nr 3

Komenda Policji w ____
bądź Prokuratura Rejonowa w ____

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam, o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art* ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego**

UZASADNIENIE

W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. W miarę możliwości, jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać następującego dane dotyczące przestępstwa:

- data,
- miejsce,
- okoliczności przestępstwa,
- świadkowie;
- materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia.

.....

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej

*należy wpisać przestępstwo spośród wymienionych w § 2 procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa można tą część pominąć

**należy wpisać dane dziecka

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

(miejscowość), dnia

Sąd Rejonowy

w

Wydział Rodzinny i Nieletnich¹

Wnioskodawca: Imię i nazwisko lub nazwa instytucji

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

Rodzice małoletniego:

1. imię oraz nazwisko, adres zam.
2. imię oraz nazwisko, adres zam.

Małoletni:

1. imię oraz nazwisko, adres zam.,
data ur.

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia²) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione dane osobowe dziecka oraz dane dotyczące rodziców/opiekunów dziecka. Ponadto należy zawrzeć informację na temat sytuacji w skutek, której np. popełniono przestępstwo wobec dziecka. W uzasadnieniu powinny się znaleźć także informacje dotyczące osób, które były/są świadkami zdarzeń. W końcowej części wniosku należy uwzględnić oczekiwania Państwa względem Sądu np. podjęcie stosownych działań mających na celu ograniczenie władzy rodzicielskiej, zastosowanie środka zapobiegawczego w formie wyznaczenia kuratora sądowego dla rodziny itp.)

¹Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

²Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

**WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ OCENY STANDARDÓW OCHRONY
MAŁOLETNICH**

Data przeprowadzenia oceny:	
Imię oraz nazwisko osoby przeprowadzającej ocenę:	
wnioski z przeprowadzonej oceny:	

Data i podpis osoby przeprowadzającej ocenę:

miejsowość, dnia

pieczęć instytucji

Na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz § 11 ust. 3 standardów ochrony małoletnich, przyjętych zarządzeniem.....

UPOWAŻNIAM

Panią/Pana do przygotowania personelu..... (nazwa instytucji) w do stosowania standardów ochrony małoletnich.

Podpis kierownika

.....

Odebrałem

.....

podpis upoważnionego

pieczęć instytucji

miejsowość,
dnia

OŚWIADCZAM

że zapoznałem się/ zapoznałam się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi
w.....(nazwa instytucji) w i zostałem/zostałam
poinstruowany/poinstruowana o konieczności i zasadach ich stosowania.

.....
Podpis pracownika

pieczęć instytucji

EWIDENCJA ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

Rok:

L.p.	Opis zdarzenia	Podjęte czynności	Podpis osoby wprowadzającej dane do ewidencji
1			
2			
3			
4			